

به نام خداوند جان و خرد

آموزش زبان و ادبیات فارسی

سال نهم

ناشر تخصصی کتاب های تیزهوشان

موسسه علمی، فرهنگی تحقیقاتی و آموزشی نخجوان دانش پروده

سر شناسه	:	کریمی، حسین، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	:	آموزش ادبیات تیزهوشان نخبگان سال نهم.
مشخصات نشر	:	تبریز: نخبگان خلاق، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	:	۳۰۴ ص. مصور، (بخشی رنگی) جدول (بخشی رنگی)
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۹۵۸۸۸-۲-۴؛ ۱۸۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی:		فیبای مختصر
یادداشت :		فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۴۳۳۵۴

انتشارات نخبگان خلاق

تبریز خلیان طالقانی، خیابان ارگ حبیب، روبروی داروخانه‌ی اتم، ساختمان انوشیروانی، پلاک ۲۵، طبقه سوم، تلفن: ۳۵۵۳۰۱۹۲-۰۴۱

آموزش زبان و ادبیات فارسی نخبگان سال نهم

✱ نظارت بر تألیف	:	واحد تحقیق و پژوهش موسسه‌ی نخبگان دانش پژوه
✱ مدیر مسئول	:	علی اکبر چوبدار مهروانی
✱ تألیف	:	حسین کریمی
✱ طرح روی جلد	:	حبیب رستگار کاظمی
✱ نوبت چاپ	:	اول - ۱۳۹۶ - ۱۳۹۵
✱ تیراژ	:	۲۰۰۰ جلد
✱ چاپخانه	:	اعظم تبریز
✱ تلفن مرکز پخش	:	تبریز ۳۵۵۳۰۱۹۲ - ۰۴۱ (۰۹۱۴ ۶۱۳ ۰۹۱۴)
✱ قیمت	:	۱۸۰۰۰ تومان

✱ آدرس سایت اینترنتی : www.nokhbegan-d.ir.com

کلیه حقوق این اثر متعلق به موسسه‌ی نخبگان دانش پژوه بوده و هر گونه نسخه برداری و برداشت به هر صورت و شیوه به از ماده‌ی ۲ قانون حمایت از ناشرین قابل پیگرد قانونی است.

ISBN: 978-600-95888-2-4

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۹۵۸۸۸-۲-۴

فنی در آغاز

ادبیات آینه‌ای است که اندیشه‌ها، آرزوها، شگفتی‌ها و حماسه‌های یک ملت را عکس می‌سازد و زبان ابزاری است که این آینه را جلا می‌دهد و گوشه گوشه‌های آن را در معرض دید انسان‌ها قرار می‌دهد.

زبان، خود دنیایی شور انگیز و بی‌انتها دارد. با آن شادمانه‌ترین لحظات زندگی به بویبر کشیده می‌شود. و والاترین تخیلات بشری بر سینه‌ی سفید کاغذ نقش می‌بندد. مشاهده‌ی بی‌پایان و ظریف این آینه، مستلزم دانستن زبان است و درک عمیق آن میسر نمی‌شود مگر با یادگیری قوانین و قاعده‌های آن که اصطلاحاً دستور آن نامیده می‌شود.

ادبیات زیبای فارسی به ابدیت گرفته از فرهنگ غنی و دامن‌دار این مرز و بوم باشد. دارای دستور زبان منسجم و جامعی است که راه را برای تعالی و دلپذیر شدن قالب‌های سخن هموار کرده است. آج شگفتی این تعالی را در آثار بزرگان ادب و ادب فارسی می‌توان مشاهده کرد.

دستور زبان فارسی می‌آموزیم تا:

✓ بیشتر به زوایای اعجاب آموز زبان و ادب فارسی پی ببریم و با این زبان، احساس‌های درونی خود را بیان کنیم.

✓ به گنجینه‌ی پر بهای شعر فارسی نگاهی موشکافانه بکنیم. در باغ اشعار دل‌انگیز به پالایش روحمان بپردازیم.

✓ با استفاده از آن، زیبا، صحیح و موزون بنویسیم.

ب حاضر که محصول یک کار تخصصی است با عنایت به اهداف زیر به رشته‌ی رایر در آمده است:

۱. شناخت ریشه‌های ادبیات و زبان فارسی و استفاده از این ریشه‌ها در سخن گفتن و نوشتن.

۲. تقویت ذوق ادبی دانش‌آموزان و تشویق آنان به مطالعه‌ی متون ارزشمند ادب فارسی.

۳. آماده‌سازی دانش‌آموزان برای شرکت در آزمون‌های مدارس نمونه دولتی و مراکز پرورش استعدادهای درخشان.

شما در این مجموعه در سیزده فصل مفصل و جامع، به تمام نیازهای زبانی و ادبی و امینی و نگارشی، مفهومی خود پاسخ خواهید گفت و در مواجهه با آزمون‌های چهارگزینه‌ای حایفه‌بندی شده خود را برای شرکت در هر آزمون و آزمایشی مهیا می‌سازید. در توضیح مباحث درسی از آوردن مطالب اضافی و غیرضروری پرهیز شده و بیشتر به آموزش مباحث لازم جهت شرکت در آزمون‌های ورودی مدارس استعدادی درخشان (تیزهوشان) و نمونه دولتی تأکید و اصرار گردیده است.

از تمامی همکاران محترم ادبیات فارسی تقاضا می‌شود با ارائه‌ی نظرات و پیشنهادات خود، ما را در تکمیل و غنی‌سازی این مجموعه یاری رسانند.

در پایان از همکاری صمیمانه آقای «کریمی» در جهت تألیف و ویرایش جدید این مجموعه را به عهده داشتند از صمیم قلب سپاسگزاری کرده و بهترین‌ها را برایشان آرزو مندیم.

جلد دوم این مجموعه، با عنوان پاسخنامه‌ی تشریحی، خودارزیابی‌ها و پرسش‌های چهارگزینه‌ای فارسی نهم نخبگان به زودی چاپ خواهد شد.

مدیر موسسه علمی، فرهنگی تحقیقاتی و آموزشی نخبگان دانش پژوه

علی اکبر جبار مهردانی

فصل اول: گروه فعلی

۱۱.....	فعل، بن فعل، بن ماضی، بن مضارع
۱۲.....	جدول دسته‌بندی مصدرها براساس حروف پایانی
۱۳.....	جدول مصدرهای بی‌قاعده هر گروه با بن مضارعشان
۱۴.....	شناسه، انواع فعل گذشته (ماضی)
۱۵.....	گذشته‌ی استمراری، گذشته‌ی نقلی
۱۶.....	گذشته‌ی ید، اضی التزامی، گذشته‌ی مستمر (ملموس)
۱۷.....	انواع فعل حال (مضارع)، حال التزامی
۱۸.....	حال مستمر فعل آینده (مستقبل)
۱۹.....	خودارزیابی ۱
۲۱.....	فعل اسنادی
۲۳.....	روش یافتن مسند در جمله
۲۴.....	خودارزیابی ۲
۲۷.....	فعل غیراسنادی، روش یافتن مفعول در جمله، روش یافتن نهاد فعل غیراسنادی
۲۸.....	خودارزیابی ۳
۳۰.....	فعل ناگذر، فعل گذرا
۳۱.....	فعل‌های گذرا به مسند، فعل‌های گذرا به مفعول
۳۲.....	فعل‌های گذرا به متمم
۳۳.....	خودارزیابی ۴
۳۴.....	فعل مجهول
۳۵.....	روش مجهول کردن جمله‌ی معلوم
۳۶.....	فعل امر
۳۷.....	فعل نهی
۳۸.....	خودارزیابی ۶
۳۹.....	ساختمان فعل، فعل ساده، فعل پیشوندی، فعل مرکب

- خودارزیابی ۷ ۴۰
- آزمون چهارگزینه‌ای فعل اول (گروه فعلی) ۴۱

فعل دوم: گروه اسمی

- گروه، گروه اسمی، ویژگی‌های اسم، وابسته پذیری اسم ۵۶
- وابسته‌های پیشین، صفت اشاره، صفت پرسشی ۵۷
- صفت تعجبی، صفت مبهم، صفت شمارشی ۵۸
- صفت عالی خودارزیابی ۸ ۵۹
- وابسته‌های پسین، صفت شمارشی ترتیبی نوع ۲، مضاف‌الیه ۶۱
- روش‌های تشخیص ترکیب و صفتی از ترکیب اضافی ۶۲
- خودارزیابی ۹، صفت بیانی ۶۳
- انواع صفت بیانی، صفت پسین، صفت فاعلی ۶۴
- صفت مفعولی، صفت لیافت، صفت نسبی ۶۵
- خودارزیابی ۱۰ ۶۶
- شمار اسم ۶۸
- نشانه‌های جمع ۶۹
- جمع مکتور، جدول وزن‌های معروف جمع مکتور عربی ۷۰
- اسم جمع، خودارزیابی ۱۱ ۷۲
- ساخت اسم، اسم ساده، اسم مرکب ۷۳
- اسم مشتق، اسم مشتق مرکب، انواع جزء معناساز (وند) ۷۴
- معروف‌ترین پسوندهای مشتق‌ساز ۷۵
- پرکاربردترین روش‌های تولید اسم مرکب ۷۹
- پرکاربردترین روش‌های تولید اسم مشتق مرکب، خودارزیابی ۱۲ ۸۰
- آزمون چهارگزینه‌ای فصل دوم «گروه اسمی» ۸۳

فصل سوم: ضمیر

- ضمیر، انواع ضمیر، ضمیر شخصی، ضمیر شخصی گسسته (جدا) ۱۰۲
- ضمیر شخصی پیوسته، ضمیر اشاره ۱۰۳
- ضمیر پرسشی، ضمیر مشترک ۱۰۴

خودارزیابی ۱۳ ۱۰۵

آزمون چهارگزینه‌ای فصل سوم، «ضمیر» ۱۰۷

فصل چهارم: گروه قیدی

گروه قیدی، انواع قید ۱۱۳

قیده‌های بی‌نشانه، قید مختص، گروه قیدی مشترک با گروه اسمی ۱۱۴

گروه قیدی مشترک با صفت، خودارزیابی ۱۴ ۱۱۵

آزمون چهارگزینه‌ای فصل چهارم، «قید» ۱۱۷

فصل پنجم: نقش‌نما

نقش‌نما، نشانه‌ها، نسبت اضافه (بدل از کسره)، حرف اضافه ۱۲۱

حرف زاید، نقش، نما، اضافه، حرف اضافه ۱۲۲

حرف ندا ۱۲۳

حرف ربط (پیوند)، حرف ربط مابه‌ساز ۱۲۴

حرف ربط وابسته‌ساز ۱۲۵

خودارزیابی ۱۵ ۱۲۶

آزمون چهارگزینه‌ای فصل پنجم «نقش‌نما» ۱۳۱

فصل ششم: آزمون جامع دانش‌های زبانی

آزمون چهارگزینه‌ای فصل ششم: «آزمون جامع دانش‌های زبانی» ۱۴۱

فصل هفتم: دانش‌های ادبی

مروری بر اصلاحات ادبی، قافیه، ردیف ۱۵۲

مطلع، مقطع، تخلص، قالب‌های شعری، مثنوی، نمودار مثنوی ۱۵۳

نمونه‌ی شعر مثنوی، قطعه، نمودار قطعه، نمونه‌ی شعر قطعه، قصیده ۱۵۴

نمودار قصیده، نمونه‌ی شعر قصیده، غزل، نمونه‌ی شعر غزل ۱۵۵

چهارپاره، نمودار چهارپاره، نمونه‌ی شعر چهارپاره، دوبیتی و رباعی، نمودار رباعی و دوبیتی ۱۵۶

نمونه‌ی شعر دوبیتی، نمونه‌ی شعر رباعی، شعر نو، نمونه‌ی شعر نو ۱۵۷

خودارزیابی ۱۶ ۱۵۸

آرایه‌های ادبی، تشخیص ۱۶۰

تشبیه، طرف اول تشبیه، طرف دوم تشبیه، وجه شبه، ادات تشبیه ۱۶۱

۱۶۲	خودارزیابی ۱۷
۱۶۴	سجع
۱۶۵	تضاد (طباق)، جناس، انواع جناس
۱۶۶	خودارزیابی ۱۸
۱۶۷	تناسب (مراعات نظیر)
۱۶۸	اغراق (مبالغه)، واج آرای (نغمه‌ی حروف)
۱۶۹	خودارزیابی ۱۹
۱۷۰	تکرار
۱۷۱	تلمیح، تصنیف، خودارزیابی ۲۰
۱۷۳	کنایه
۱۷۴	جدول برخی کنایه‌های معروف - ضرب‌المثل
۱۷۵	نماد (سمبل)، جدول نمادها، مشهور برخی واژگان، ایهام
۱۷۶	خودارزیابی ۲۱
۱۷۹	آزمون چهارگزینه‌ای فصل هفتم «انشای ادبی»

فصل هشتم: روابط واژگانی

۱۹۱	ترادف، تضاد، هم‌آوا، هم‌نویسه، هم‌آوا-هم‌نویس، شبه‌معنایی
۱۹۲	هم‌خانواده
۱۹۳	کلمات چند تلفظی، خودارزیابی ۲۲
۱۹۵	آزمون چهارگزینه‌ای فصل هشتم «روابط واژگان»

فصل نهم: آزمون جامع ۲

۲۰۱	آزمون چهارگزینه‌ای دانش‌های ادبی، دانش‌های زبانی، روابط واژگانی
-----	---

فصل دهم: املا و نگارش

۲۱۳	املا و نگارش، املا و درست‌نویسی، تشدید
۲۱۶	جدول واژگان مهم کتاب‌های فارسی دوره‌ی دبیرستان به همراه معنی آن‌ها
۲۱۸	خودارزیابی ۲۳
۲۱۹	نگارش، چند نکته‌ی کوتاه برای بهتر نوشتن
۲۲۱	قسمتی از علایم نگارش فارسی، ویرگول، علامت پرسشی، عاطفه‌نما

۲۲۲	سه نقطه، دو نقطه، گیومه، پرانتز، کمانک
۲۲۳	خطفاصله، نشانه‌های اختصاری، زاویه‌ی دید
۲۲۴	نامه‌نویسی، خاطره‌نویسی
۲۲۵	بازسازی روی داده‌ها، شرح حال (زندگی‌نامه)
۲۲۶	انسجام متن، برخی غلط‌های رایج نگارشی
۲۲۷	خودارزیابی ۲۴
۲۲۹	آزمون املای فصل اول، زیبایی آفرینش
۲۳۰	آزمون املای فصل دوم، شکفتن
۲۳۲	آزمون املای فصل سوم، سبک زندگی
۲۳۳	آزمون املای فصل چهارم، نام‌ها و یادها
۲۳۴	آزمون املای فصل پنجم، اسلام و انقلاب اسلامی
۲۳۶	آزمون املای فصل ششم، ادبیات جهان
۲۳۸	آزمون املای نهایی
۲۴۰	آزمون چهارگزینه‌ای فصل دهم، سلا و نثار

فصل یازدهم: معنا و مفهوم

۲۴۹	معنا و مفهوم
۲۵۱	نمونه‌هایی از موضوعات مهم و بیت‌هایی با همان موضوعات
۲۵۳	آزمون چهارگزینه‌ای فصل یازدهم

فصل دوازدهم: آزمون جامع ۳

۲۷۱	سؤالات چهارگزینه‌ای دانش‌های ادبی، روابط واژگانی، املا و نگارش، معنا، مفهوم، اعلام اشخاص و آثار
-----	---

فصل سیزدهم: نمونه سؤالات

۲۸۴	نمونه سؤالات آزمون ورودی متوسطه‌ی دوم مدارس استعدادهای درخشان و نمونه دولتی
۲۹۵	پاسخ سؤالات چهارگزینه‌ای